

Наставна јединица: Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне плоче (обрада)

Одгледајте час на РТС-у, и прочитајте и научите лекцију из уџбеника. Потом препишите у школске свеске сажетак наставне јединице.

Не заборавите да прочитате одељак Шта смо научили и Занимљивости као и да прочитате додатна објашњења уз слике и карту.

Домаћи задатак: Одговорите на питања у школске свеске до следећег часа.

Сажетак наставне јединице:

Постанак Земље – Кант лапласова хипотеза

Сунчев систем је настао од маглине из топлих гасова и честица, која је ротирала, испуштањем топлоте у хладан космос, маглина се хладила, смањивала се и брже окретала. Најтежи елементи концентрисали су се у средишту, а лакши су остали на периферији. Од средишњег дела даљим смањивањем настало је Сунце, док се остатак материје распоредио по круговима (прстеновима) око њега.

У издвојеним прстеновима сва материја је наставила да се окреће око централне масе и да се хлади и групише прво у гасовите, а онда у течне и на крају у чврсте лопте – планете.

Тако је од централног дела маглине настало Сунце, а од издвојених прстенова формирале су се планете.

Унутрашња грађа Земље: унутрашње-чврсто и спољашње-течно Земљино језгро, унутрашњи-чврсти и спољашњи-течни омотач Земље, Земљина кора (континентална и океанска).

Покрети који се дешавају у спољашњем омотачу доводе до померања континената, појаве вулканизма и земљотреса.

Литосферне плоче: кретање плоча и промене положаја континената

Земљину кору чини 7 великих разломљених и велики број мањих литосферних плоча.

Литосферне плоче су стеновите масе које се крећу: међусобно се удаљавају, приближавају се, сударају се и подвлаче једна под другу.

7 великих литосферних плоча: Северноамеричка, Јужноамеричка, Афричка, Евроазијска, Антарктичка, Аустралијска, Тихоокеанска.

Алфред Вегенер - теорија о померању континената, Пангеа-један суперконтинент, два прастара континента Лауразија и Гондвана.

Домаћи задатак:

1. **Каква разлика постоји између континенталне и океанске Земљине коре?**
2. **Шта су литосферне плоче?**
3. **Да ли континенти одувек изгледају као данас? Објасни.**